

Rekommendationer inför det 10:e ramprogrammet (FP10)

SUHF har fått möjlighet att inkomma med ett skriftligt inspel inför arbetet med att skriva fram Sveriges position inför EU:s kommande ramprogram för forskning och innovation. Vi vill ge följande rekommendationer.

Bättre balans mellan stöd för grundforskning, tillämpad forskning och innovation

Det nuvarande ramprogrammet fokuserar på tillämpad forskning och innovation. Samma trend ser vi även bland andra finansiärer. Det är självklart viktigt att forskning ger praktisk nytta, men investeringar i grundforskning får inte glömmas bort. Grundforskning är avgörande för alla genombrottsinnovationer och fungerar som en förutsättning för att få fram lösningar på samhällsutmaningar. För att säkerställa att EU kommer att kunna hantera globala utmaningar och framväxande kriser nu och i framtiden är det viktigt att stödet till grundforskning, tillämpad forskning och innovation får en bättre balans.

- Excellens måste vara grunden för ramprogrammet och alla dess delar.
- Stärk satsningarna på Pelare 1 genom att sträva efter att 50% av finansieringen går dit. Eftersträva en bättre balans mellan grundforskning, strategisk forskning och innovation.
- Modernisera synen på hur innovationer tas fram. Det är inte ovanligt att nyfikenhetsdriven forskning eller grundforskning leder direkt till innovativa tillämpningar (Pelare 2 och 3).

Säkerställ att budgeten för FP10 skyddas

Programmets budget bör helst inte användas till andra prioriteringar än de som inte planerats. Som det ser ut i dagsläget är den befintliga budgeten inte tillräcklig för att finansiera alla utmärkta förslag, vilket gör det ännu viktigare att se till att programmet använder pengarna enligt plan.

- Säkerställ att budgeten för FP10 används till forskning och innovation och att inte plötsligt uppkomna samhällsliga utmaningar utarmar de allokerade medlen.

Fler finansieringsmöjligheter för mindre konsortieprojekt

Forskningssamarbeten är oerhört viktiga för att främja gränsöverskridande, intersektoriella partnerskap och kunskapsutbyten. Dock är inte alltid lösningen att skapa enormt stora samarbetsprojekt, utan det vore önskvärt att även ha möjligheter för projekt på lägre mognadsnivåer (TRL) och i mindre i skala. Mindre projekt med mer grundforskning skulle kanske kunna bidra till att öka det tvärvetenskapliga samarbetet och involveringen av SSH och konstnärlig forskning. I vissa fall är det bättre att börja med ett mindre projekt med låg mognadsgrad för att kunna gå in i ett större samarbete i framtiden som dessutom blir framgångsrikt.

- Bredda satsningar inom Pelare 2 och 3 till att också finansiera projekt på lägre TRL-nivåer. Ska större samhällsutmaningar kunna hanteras på bästa sätt krävs ofta en bred och tvärvetenskaplig ansats, vilket motiverar att forskare inom samhällsvetenskap, humaniora och konst involveras i projekten.

Planera för synergier

Stärk synergier mellan olika finansieringsinstrument och program. Synergier har nämnts under lång tid men det har alltid varit en utmaning att uppnå detta. För att få till synergier behöver detta

planeras redan under programutformningen. Det behövs bättre dialog mellan direktoraten som ansvarar för olika program/finansieringsinstrument för att minska överlapp och istället ge program som kompletterar varandra.

- Verka för att skapa synergier mellan FP10 och andra EU-satsningar och program.

Utveckling i stället för förändring

Ta fasta på det som är bra i nuvarande program och avsluta delar som har ett begränsat mervärde, exempelvis utvärdera om "missions" verkligen ger ett mervärde. Delar som kan förenklas är exempelvis ansöknings-, genomförande- och revisionsfaserna för att förbättra framgångsfrekvensen och tillgången till programmet.

- Dagens struktur med ett trepelarsystem för forskningsfinansiering fungerar men behöver modifieras. Utvärdera mervärdet missions-programmet.

Samarbeten utanför Europa är viktigt

Se till att ansvarsfull öppenhet är standardalternativet för globalt samarbete. Globala utmaningar kräver globala lösningar och därför måste programmet hålla dörren öppen för internationellt samarbete. Öppenheten i internationellt samarbete bör tillämpas ansvarsfullt och på ett sätt som säkerställer ömsesidighet.

- Samarbeten inom och utom Europa är mycket viktiga för att lösa de stora samhällsutmaningarna. Ansvarsfull öppenhet ska vara signumet för globala forskningssamarbeten - "as open as possible, as restricted as necessary".

Minska klyftan mellan vetenskap och samhälle

Klyftan mellan vetenskap och samhälle behöver minskas för att bekämpa desinformation, särskilt i en kontext av ökande misstro mot vetenskapen. Öppen vetenskap minskar klyftan mellan vetenskap och samhälle och bidrar till att lösa stora samhällsutmaningar. Ramprogrammet för forskning bör verka för en förbättrad användning av forskningsresultat vid exempelvis utformningen av nya policies. Genom att erbjuda möjligheter för medborgares och samhällets engagemang i forskningsprocessen främjas framväxten av en dialog som är tillgänglig, inkluderande och innebär att människor kan relatera till forskning och därmed avmystifieras och förstärka vetenskapens och forskningens dess roll i samhället.

- Öppen vetenskap minskar klyftan mellan vetenskap och samhälle och bidrar till att lösa stora samhällsutmaningar. Fortsätt följa internationella överenskommelser om öppen delning av forskningsdata – "as open as possible, as closed as necessary".

Enligt uppdrag

Marita Hilliges
generalsekreterare